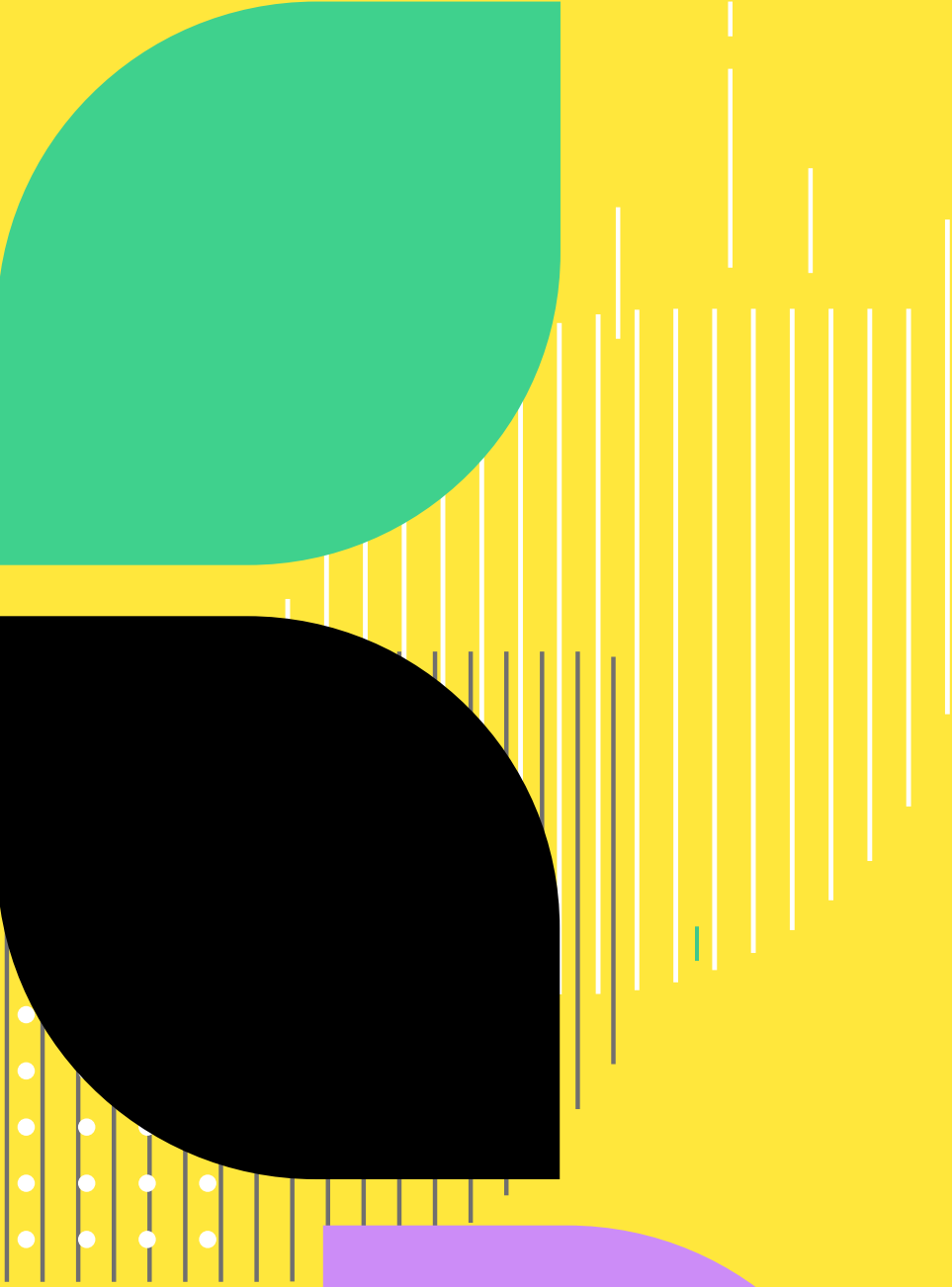
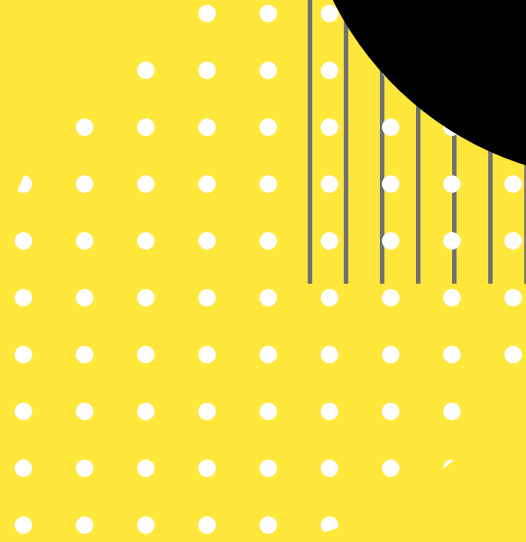
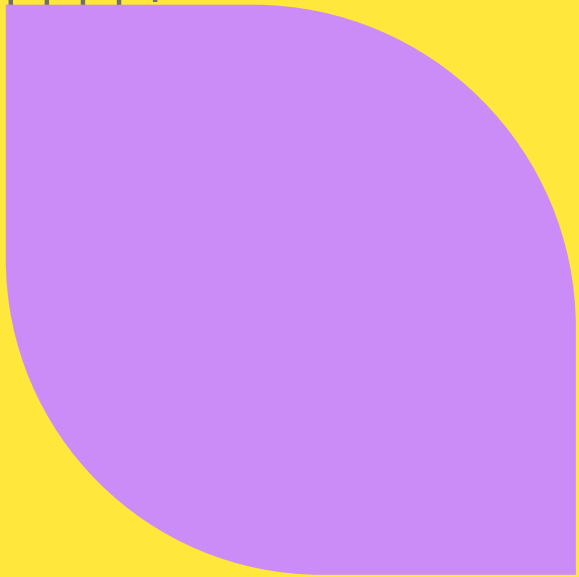
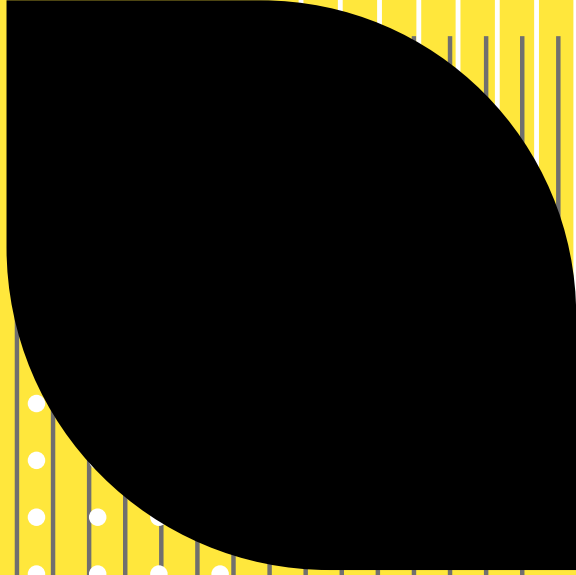
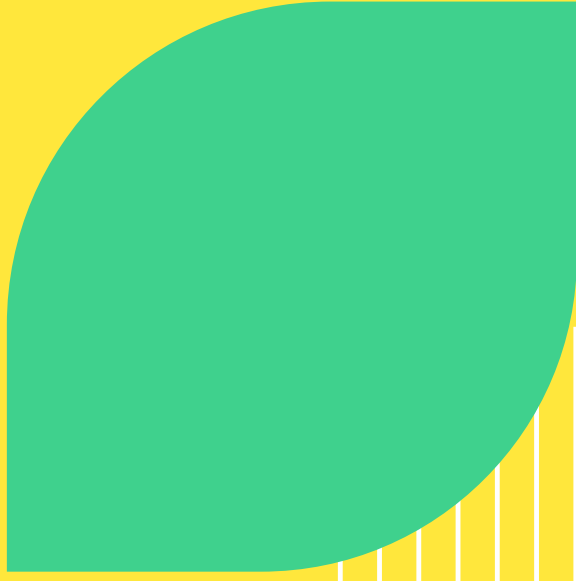
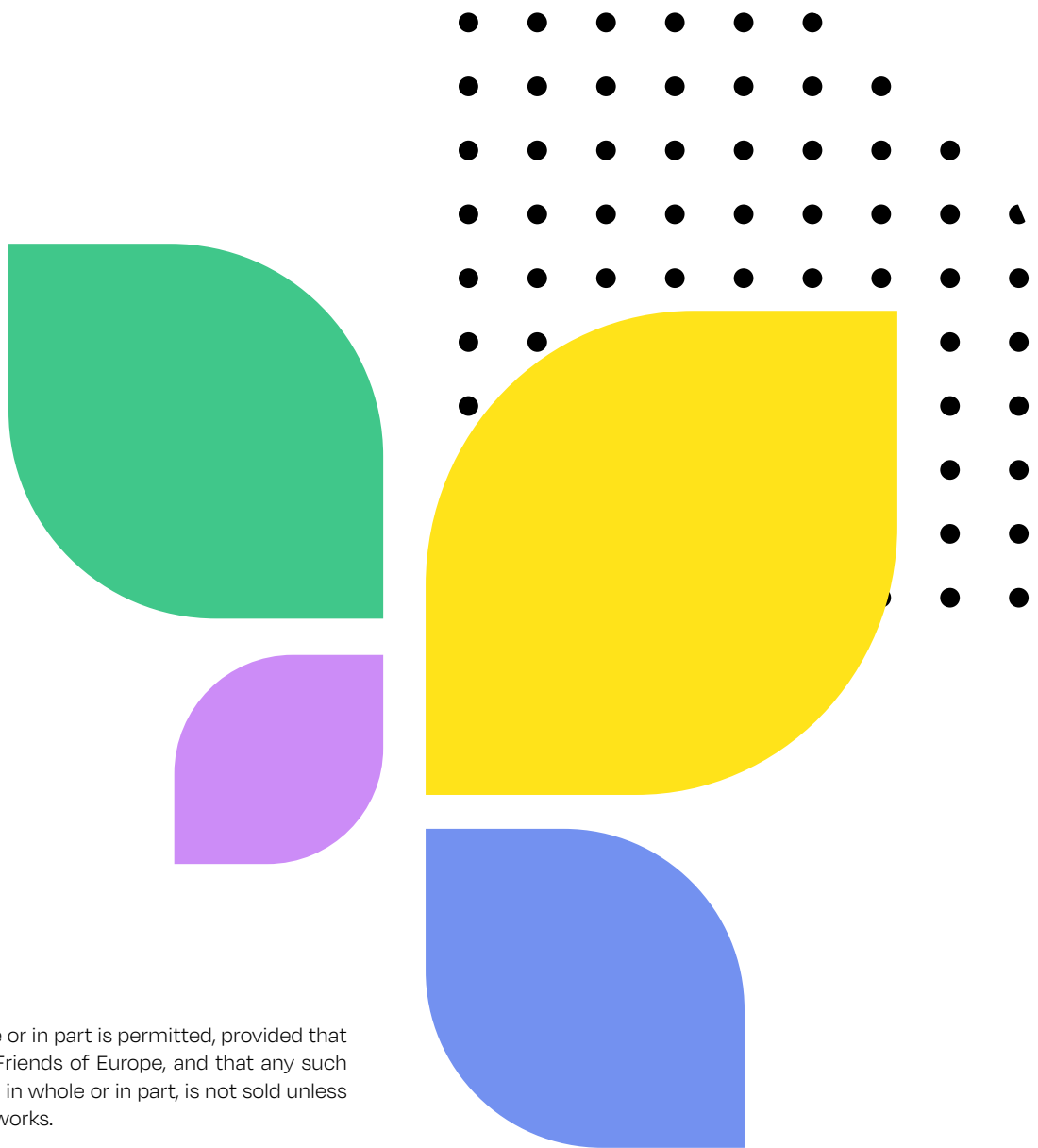

2024 VOICES

Citizens
speak up!

Reproduction in whole or in part is permitted, provided that full credit is given to Friends of Europe, and that any such reproduction, whether in whole or in part, is not sold unless incorporated in other works.

© Friends of Europe - February 2024

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

With the support of:

Medborgarna i centrum för ett förnyat socialt kontrakt

Europas nuvarande sociala kontrakt utformades under efterkrigstiden när samhället såg väldigt annorlunda ut.

Allt fler utmaningar och kriser, allt från klimatförändringar till automatisering och ekonomiska lågkonjunkturer, digitala hot och den snabba spridningen av (des) information, har lett till oro, förvirring och frustration som under 2000-talet nådde en brytpunkt. Ökade sociala klyftor har lett till att medborgare **känner sig exkluderade, maktlösa och pessimistiska** då de upplever att **politikerna inte lyssnar på dem** och **saknar vilja att hitta lösningar** på dessa problem.

Det är dags att förnya Europas sociala kontrakt på ett sätt som främjar rättvis representation, meningsfullt deltagande och rättvis inkludering av alla medborgare. Som de viktigaste aktörerna i denna utveckling måste **medborgarna vara både start- och slutpunkten**.

Detta återspeglar huvudmålet för Debating Europe, Friends of Europes enhet för medborgerligt deltagande. Vi är fast beslutna att utnyttja medborgarnas kollektiva intelligens genom fokusgruppsamtal för att utveckla och förfina politiska idéer som verkligen återspeglar deras drömmar, vilket skapar ett mer inkluderande, hållbart och framåtblickande Europa.

Vår rapport "2024 Voices - Citizens Speak Up!" bygger på insikter från 2024 medborgare i sju europeiska länder - Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien, Polen, Spanien och Sverige - och visar vad medborgarna känner och tycker om de utmaningar som Europa står inför. Det är inte bara en samling åsikter, utan grundpelaren i ett unikt projekt som kommer att fortsätta till 2030 och därefter, och stödja Friends of Europes arbete med att utforma ett förnyat socialt kontrakt för Europa som främjar rättvisa, säkerställer att ingen exkluderas och aktivt lyssnar på medborgarna.

Ett mål, flera perspektiv

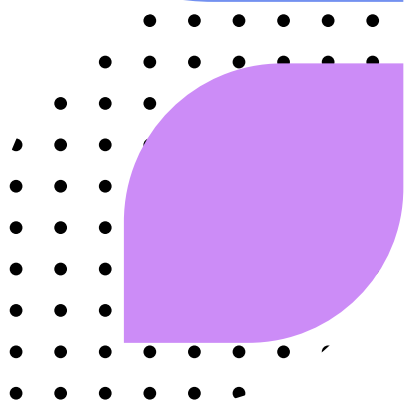
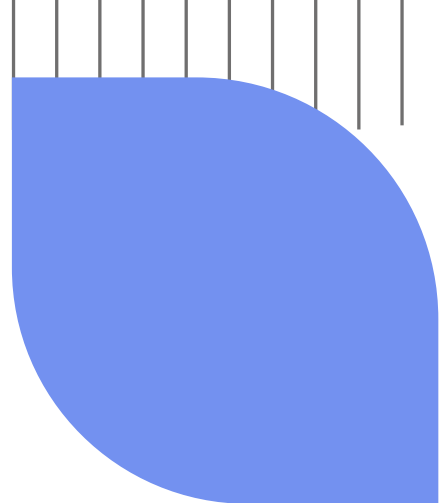
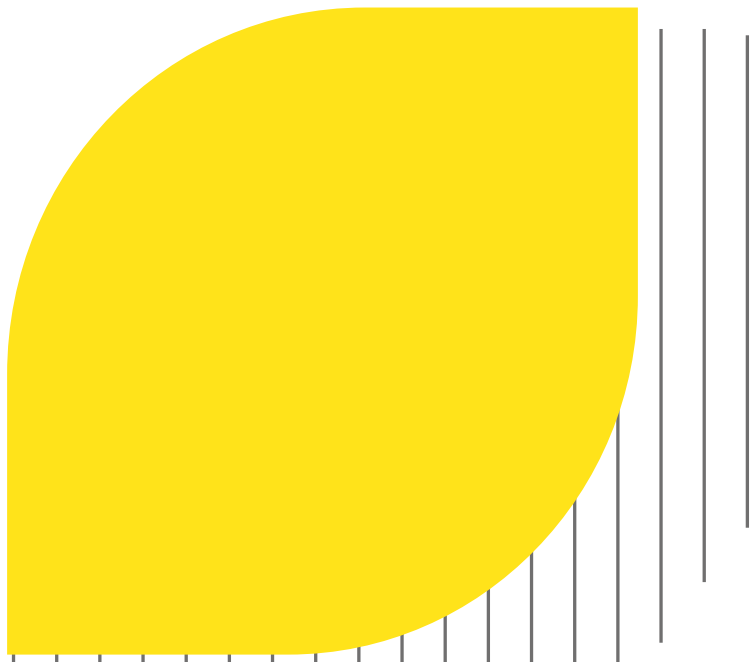

Under studien fokuserade vi på fyra teman: **den gröna omställningen, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, främjandet av demokrati, samt stärkt säkerhet och trygghet.** Dessa teman stod i centrum för diskussionerna, inte bara för att de är bland de **mest angelägna frågorna som Europa står inför**, utan också för att de ofta **sammanvävs med varandra.** Oavsett om det handlar om politisk apati och passivitet inom klimatområdet eller en försämrad global säkerhetssituation som leder till inflation, så passar många av resultaten i denna undersökning inte in i något fack utan kräver ett holistisk perspektiv. I dagens samhälle går ekonomisk tillväxt hand i hand med hållbarhet, och hela samhällets säkerhet måste grundas på starka demokratier.

Lösningar bör betraktas på ett liknande sätt, där **framsteg på ett område förväntas ge resultat inom flera andra.** Vissa förslag, t.ex. behovet av att höja statusen för offentligt anställda, ses av deltagarna som ett sätt att **skapa ringar på vattnet, som kan ha positiv påverkan på flera delar av livet.** Andra förslag, som att investera i mer robusta cyber-säkerhetssystem, är avgörande för att skydda demokratier, ekonomier och viktig infrastruktur från it-attacker eller liknande störningar.

Under studiens gång undersökte vi **hur teknologi uppfattas** av medborgarna inom de fyra fokusområdena. Eftersom världen blir alltmer beroende av teknik är det nödvändigt att se den inte bara som ett verktyg för arbete, kommunikation och underhållning, utan också som **integrerad i varje aspekt av livet.**

Studien mätte också hur stort **förtroende medborgarna har för olika aktörer** - Europeiska Unionen, nationella och lokala myndigheter, internationella organisationer, civilsamhället, den privata sektorn och i vissa fall även media och polisen. **Att identifiera de institutioner som har störst förtroende** för att ta itu med olika samhällsproblem är avgörande för att omvandla problem och förslag till lösningar till faktiska verktyg för social förändring.

Resultat

STÖTTA DEN GRÖNA OMSTÄLLNINGEN

Klimatförändringar är en källa till stor oro bland medborgarna och beskrivs ofta som **"vår tids största utmaning"**. Medborgarna betonar behovet av att ta igen förlorad tid, efter decennier av obeslutsamma åtgärder. Klimatförändringarna är en allomfattande utmaning som påverkar alla i samhället. **Socioekonomisk ojämlikhet** lyftes dock fram som en försvårande faktor när det gäller enskilda individers och samhällets förmåga att minska utsläppen eller hantera effekterna av klimatförändringarna.

Lösningar som föreslogs som svar på klimatkrisen, som att **beskatta de största förorenarna** och **stoppa överkonsumtionen**, visar att medborgarna vill se stora förändringar både på företagsnivå och när det gäller den personliga konsumtionen. **Unga personer** som deltog i studien var betydligt mer positiva till att beskatta förorenare än personer över 30 år, vilket signalerar att unga prioriterar långsiktig förändring. **Kollektivtrafiken** fick stort utrymme i diskussionerna och identifierades av deltagarna som ett område som **bör prioriteras** när man försöker minska koldioxidutsläppen.

Beroendet av importerade fossila bränslen ansågs inte bara skada miljön, utan även stödja **odemokratiska regimer** i olje- och gasexporterande länder, vilket visar ämnenas sammankopplade natur. På ett liknande sätt handlade mycket av diskussionen om säkerhet om **klimatrelaterade naturkatastrofer**, vilka ses som ett **mer direkt hot** inom EU än potentiella väpnade konflikter.

EN INKLUDERANDE OCH HÅLLBAR TILLVÄXT

Den allmänna uppfattningen i studien var att vi lever i **svåra ekonomiska tider**. En **skenande inflation** och **stigande priser** på bostäder, uppvärmning, livsmedel och andra grundläggande varor och tjänster ger dystra utsikter för Europas ekonomi. Deltagarna uttryckte sina farhågor om en **arbetskraftskris** där många positioner har stått obesatta på grund av brist på individer med rätt kompetens. Denna oro förstärktes av effekterna av den pågående digitala och gröna omställningen.

Covid-19-pandemin och kriget i Ukraina sågs som avgörande faktorer för den nuvarande lågkonjunkturen och målade upp bilden av ett EU som är **sårbart inför globala chocker**. För att minska Europas beroende av importerade varor och tjänster såsom livsmedel och energi, upprepade deltagarna att Europa borde satsa på att öka produktionen och tillverkningskapaciteten på hemmaplan. Trots att medborgarna i allmänhet ser EU som en svag global aktör anser de ändå att **de ekonomiska problemen bäst hanteras på EU-nivå** och att det krävs kraftfulla och omfattande satsningar för att ta sig ur nedgången.

De mest populära lösningarna för att åtgärda ekonomin och förbättra medborgarnas välbefinnande var **att höja lönerna för samhällsviktiga arbeten** och att ta itu med **ojämlikhet genom skattereformer**. Diskussionerna visade att det finns en bred efterfrågan på att **förändra den nuvarande ekonomiska modellen** från en modell som strävar efter ekonomisk vinst framför allt annat, till en modell som gynnar hela samhället. Trots att bristen på arbetskraft är en gemensam angelägenhet så var att välkomna utländska arbetstagare för att fylla luckorna inte ett speciellt populärt förslag.

ANPASSA DEMOKRATIN FÖR ALLA

På frågan om hur demokratin mår idag varierade åsikterna **från land till land**, med deltagarna från Sverige och Tyskland som hade en mer positiv uppfattning än de från Frankrike, Italien och Polen. I hela studien oroade sig medborgarna för ett politiskt system som **domineras av eliter och parti-hierarkier**. De såg politikerna som svaga, ineffektiva och ovilliga att gå emot sina egna intressen. Medborgarna kände sig i stor utsträckning **exkluderade från det politiska beslutsfattandet** och uttryckte en allmän känsla av politisk apati.

Deltagarna ville se mer **gräsrotsengagemang i politiken**, med organisationer i civilsamhället och vanliga medborgare som gör mer samordnade insatser för att hålla politiker ansvariga på olika sätt. De ansåg att de bästa lösningarna för att hantera demokratiska brister var genom att **bekämpa korruption** och ge medborgarna bättre **förutsättningar att delta i ett demokratiskt samhälle**. Inom temat demokrati var skillnaderna minst mellan de olika åldersgrupperna, vilket implicerar ett **generationsöverskridande samförstånd** i frågan.

Det fanns en oro för att de **medborgerliga rättigheterna håller på att urholkas**, och yttrandefrihet och rätten att protestera lyftes fram som viktiga att bevara. Medborgarna såg också att **samhället är mer polariserat**, delvis på grund av partiska medier och spridningen av falska nyheter. För att motverka dessa trender efterlyste de program och utbildningar för att **öka mediekunskapen** bland befolkningen i allmänhet. Det fanns också krav på mer **inkludering av marginaliserade grupper**, och hur man behandlar dessa beskrevs som ett bra sätt att mäta kvaliteten på demokratin i olika länder.

STÄRKT SÄKERHET OCH MOTSTÅNDSKRAFT

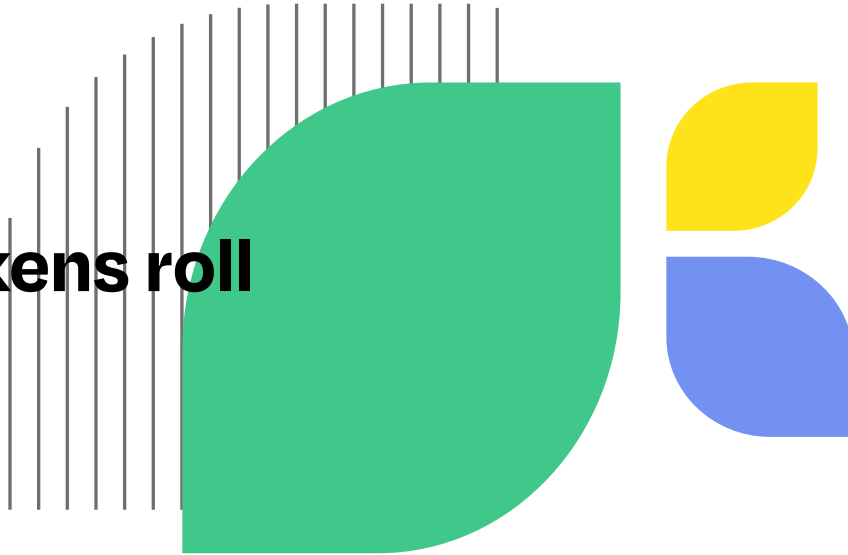
Deltagarna uttryckte en **övergripande känsla av trygghet** och bedömde att utländsk aggression mot EU-länderna var högst osannolik. De ansåg att medlemskap i NATO, och till viss del även i EU, i hög grad bidrog till deras känsla av trygghet. Samtidigt fanns det en oro **över att förlita sig för mycket på NATO** för skydd, då alliansen ansågs vara starkt präglad av den sittande amerikanska presidenten.

Förslaget om att **bilda en enad EU-armé** hade vissa förespråkare, men det beskrevs generellt som en politisk och logistisk utmaning som troligen inte skulle kunna genomföras inom den närmaste framtiden, även av förslagets anhängare.

Trots en känsla av säkerhet och trygghet så ansåg vissa medborgare att **Rysslands invasion av Ukraina** var en chock som gjorde att risken för konflikt kom mycket närmare. Dessutom uttrycktes oro för ökning av **cyberattacker** och **valpåverkan**. I stort sett önskade deltagarna att deras länder och EU skulle **stärka sin motståndskraft mot olika kriser**, oavsett om det handlade om militära hot, naturkatastrofer, cyberkrigföring eller pandemier.

Att införa **förebyggande åtgärder** för att minska brottslighet, terroristattacker och radikalisering ansågs vara de mest brådskande lösningarna för att förbättra EU:s säkerhetsläge.

Teknikens roll

Teknik var ett återkommande tema under hela studien, vilket gav upphov till såväl optimism som oro. Deltagarna förde **nyanserade diskussioner** om ämnet och lyfte fram nackdelar och sätt på vilka tekniken kan missbrukas.

Medborgarna var hoppfulla till den roll som teknik skulle kunna spela i kampen mot klimatförändringarna, särskilt gällande **energi och transport**. Det påpekades dock att det är viktigt att **inte enbart förlita sig på ny teknik** för att rädda planeten, då många andra åtgärder som inte involverar teknik också ansågs vara av betydelse. På liknande sätt betonade medborgarna behovet av att **bibehålla en människocentrerad syn** i den gröna omställningen och skydda dem vars försörjning påverkas av teknologiska framsteg och automatisering.

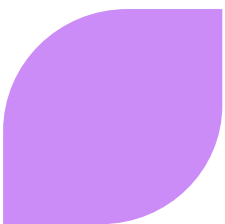
Inom ekonomi framträdde ny teknologi som en källa till entusiasm för dess roll att kunna **effektivisera arbetsprocesser och förbättra produktiviteten**. Ojämlig tillgång till teknik, liksom färdigheter att använda den, uppfattades som en potentiell drivkraft för ojämlikhet, vilket kan skapa en digital klyfta.

När demokrati diskuterades, utgjorde en betydande del av samtalen **sociala mediers påverkan**, som beskrevs som **dubbeltydiga**. Å ena sidan erbjuder sociala medier en fantastisk insyn i den politiska processen och ökar räckvidden för sociala frågor. Å andra sidan ansågs sociala medier alltför ofta skapa ideologiska bubblor som resulterar i ett alltmer polariserat samhälle.

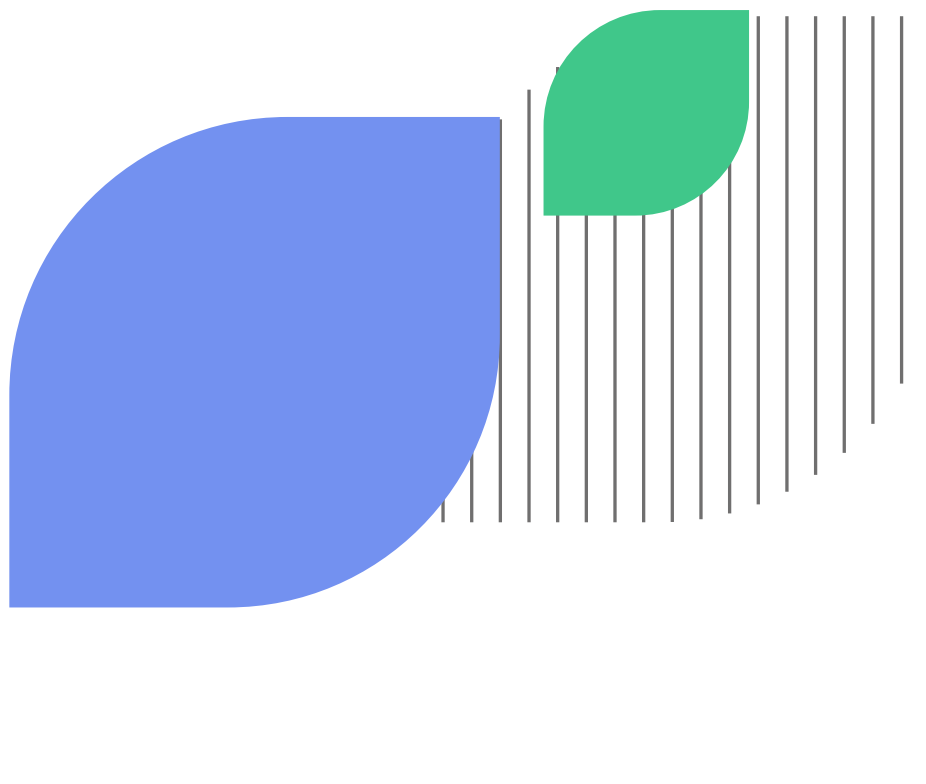
Tekniken ansågs vara avgörande för att skydda våra demokratiska processer genom att ge en högre grad av säkerhet mot illvilliga handlingar som **valpåverkan eller cyberattacker mot viktig infrastruktur**.

Medborgarna uttryckte oro över den sekundära position som Europa intar i den digitala kapplöpningen, särskilt jämfört med industrier i Asien och Nordamerika.

Synen på artificiell intelligens var tvetydig, där vissa deltagare nämnde dess användningsområden för att övervaka vattenanvändning, optimera energiförbrukning eller filtrera bort desinformation från digitala flöden. Samtidigt uttryckte andra oro över risken för spridning av "deep fakes".

Tillit

Genom hela vår undersökning har vi systematiskt identifierat vilka aktörer och institutioner **medborgarna litar mest på** när det kommer till att hantera deras oro och genomföra de lösningar de föreslår inom de fyra tematiska områdena.

Förtroendet för EU var fortsatt högt, särskilt bland de yngre generationerna, liksom i Italien, Spanien och Polen. EU sågs som **den mest betrodda och viktigaste aktören** när man diskuterade mål som **klimatåtgärder** och att **åtgärda ekonomin**. EUs unika förmåga att påverka inte bara nationella och lokala myndigheter, utan även medborgare och privata företag, ansågs överträffad jämfört med andra aktörer.

Studien visade på en hög grad förtroende för civilsamhället och medborgare, särskilt bland deltagare från Frankrike, Italien och Sverige. Gräsrotsorganisationer sågs som centrala för att **stärka demokratin**, samtidigt som de också hade en viktig roll att spela inom andra områden.

Även om förtroendet för nationella regeringar varierade stort beroende på ämne och land, sågs de övervägande som **den mest betrodda aktören när det gällde att garantera trygghet och säkerhet**.

I de flesta frågor var förtroendet för den privata sektorn mycket lågt, ofta oavsett ålder eller nationalitet. Privata företag ansågs vara vinstdrivande och att de endast agerar i sitt eget intresse.

Om Debating Europe

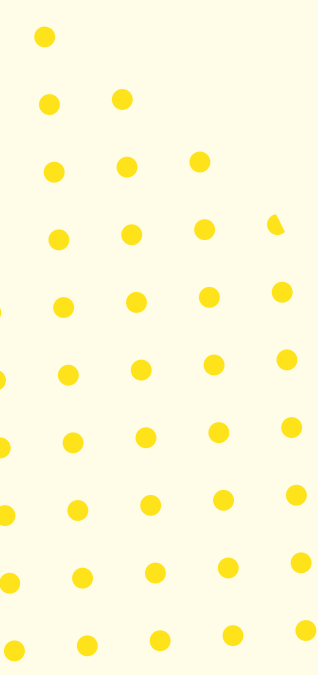
Debating Europe är den Brysselbaserade tankesmedjan Friends of Europes enhet för medborgardeltagande. Vår uppgift är att utnyttja den kollektiva intelligensen hos medborgare i hela EU för att ta fram och testa politiska idéer för ett förnyat socialt kontrakt för Europa.

Vi gör detta genom att engagera medborgare och civilsamhällesorganisationer i hela Europa i fokusgrupper och undersökningar. Vår forskning syftar till att säkerställa att Europas institutioner och medlemsländer kan omformulera och balansera sina relationer med de medborgare de tjänar.

Vi bidrar även till ett förnyat europeiskt socialt kontrakt genom att arbeta med beslutsfattare och intressenter för att skapa en demokrati anpassad efter 2000-talet - en demokrati som:

- Uppmuntrar och ger människor möjlighet att spela en större roll i de stora politiska beslut som påverkar deras liv och framtida generationers liv.
- Främjar dialog genom vilken människor kan utveckla de färdigheter och det självförtroende som behövs för att engagera sig i de beslut som formar deras liv.
- Skapar ett hälsosamt diskussionsklimat för att möjliggöra demokratisk förändring genom att koppla samman medborgare och beslutsfattare.

Genom att förändra dynamiken mellan politiska institutioner och medborgare vill vi se till att politik och beslutsprocesser i hela EU verkligen återspeglar medborgarnas ambitioner och därigenom skapar ett mer inkluderande, hållbart, och framåtblickande Europa.

FRÄMJA INKLUDERANDE OCH HÅLLBAR TILLVÄXT FRAMSTÅENDE

FRAMSTÅENDE FÖRSLAG

- 1 Höj lönen för samhällsviktiga arbeten
- 2 Standardisera distansarbete och inför en fyra dagars arbetsvecka
- 3 Reformera skatterna för att ta itu med inkomstskillnader

AKTÖRER

MEST BETRODDA

- Nationella regeringen

MINST BETRODDA

- Internationella organisationer
- Civilsamhället

TEKNIKENS ROLL

Teknologi kan driva ekonomisk tillväxt men potentiellt öka ojämlikhet

ÖKAD SÄKERHET OCH TRYGGHET

FRAMSTÅENDE FÖRSLAG

- 1 Förebyggande åtgärder för att minska brottslighet, våld och radikalisering
- 2 Göra samhällsviktiga tjänster mer motståndskraftiga mot attacker
- 3 Erbjuder medborgarna utbildning i att hantera nödsituationer

AKTÖRER

MEST BETRODDA

- Nationella regeringen
- Polismyndigheten tillsammans med försvaret

MINST BETRODDA

- Privata sektorn
- Internationella organisationer

TEKNIKENS ROLL

Det bör investeras mer inom teknologi för att stärka det civila försvaret, cybersäkerhet och beredskap för nödsituationer

DEN HÅLLBARA ENERGIOMSTÄLLNINGEN

FRAMSTÅENDE FÖRSLAG

- 1 Beskatta de värsta utsläppsbovarna
- 2 Reducera svinn
- 3 Reducera bilberoendet

AKTÖRER

MEST BETRODDA

- EU tillsammans
- Nationella regeringen

MINST BETRODDA

- Civilsamhället
- Privata sektorn

TEKNIKENS ROLL

Tekniken har en enorm potential att verka som hållbart verktyg exempelvis för att spara energi, öka användandet av förnybara energikällor, och underlätta återvinning

ANPASSA DEMOKRATIN FÖR ALLA

FRAMSTÅENDE FÖRSLAG

- 1 Bistå medborgare nödvändiga kunskaper och färdigheter för att fullt ut kunna delta i ett demokratiskt samhälle
- 2 Bekämpa korruption
- 3 Öka medborgar-engagemanget i det formella beslutsfattandet

AKTÖRER

MEST BETRODDA

- Civilsamhället
- Nationella regeringen

MINST BETRODDA

- Privata sektorn
- Media
- Internationella organisationer

TEKNIKENS ROLL

Tekniken kan stärka demokratin genom att sprida verifierad information och erbjuda möjligheter till mediekunskap och digital utbildning. Att ta itu med filterbubblor som genereras av AI och algoritmer är avgörande för att förhindra polarisering

Debating Europe

infos@debatingeurope.eu
debatingeurope.eu

Making European democracy fit for the 21st century

